

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

مصطفی باتقوا (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل)

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
	۱		عوارض و مالیات
۱		الف	اعمال سقف معافیت مالیاتی برای اشخاص حقوقی تا ۷۰۰۰ میلیارد ریال و اشخاص حقیقی تا ۷۰۰ میلیارد ریال به شرح تفصیلی متن قانون و استثناهای متعدد ذکر شده و...
۲		ب	تکلیف به مراکز درمانی مبنی بر کسر ده درصد مالیات علی الحساب از حق الزحمه یا حق العمل گروه پزشکی و...
۳		پ	اختیار به سازمان مالیاتی در خصوص تبصره ماده ۱۰۰ مبنی بر معافیت مؤدیان از انجام بخشی از تکالیف قانونی، حداکثر ۱۵۰ برابر معافیت ماده ۸۴ و...
۴		ت	مالیات سالیانه خودرو (سواری و وانت دوکابین) به نرخ یک درصد مازاد بر مبلغ روز بیش از ۵۰ میلیارد ریال و...
۵		ث	میزان معافیت مستغلات اشخاص فاقد درآمد موضوع ماده ۵۷، مشاغل موضوع ماده ۱۰۱، بند ل ماده ۱۳۹ و...
۶		ج	یارانه پرداختی دولت به شرکت بازرگانی دولتی ایران بابت جبران زیان ناشی از فروش کالاهای اساسی به قیمت مصوب تا سقف زیان مورد تأیید حسابرسی وزارت اقتصاد مشمول مالیات به نرخ صفر می باشد. این زیان از نظر مالیاتی قابل استهلاک در سنوات بعد نخواهد بود.
۷		چ	مابه التفاوت (یارانه) قیمت های فروش تکلیفی آب، برق و جمع آوری و دفع فاضلاب با هزینه تمام شده آن (مورد تأیید سازمان حسابرسی) که توسط دولت به شرکت های زیرمجموعه وزارت نیرو (تابعه و وابسته) پرداخت می شود، به عنوان کمک زیان محسوب و به حساب زیان انباشته این شرکت ها منظور می شود و از پرداخت سهم سود سهام دولت، معاف است. کمک زیان یادشده تا سقف زیان انباشته سنواتی شرکت های مزبور (ناشی از اعمال قیمت های تکلیفی) مشمول مالیات به نرخ صفر است.

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
۸		ح	اعمال مالیات ۲ درهزار بر مبنای آخرین ارزش معاملاتی ماده ۶۴ ق.م.م برای زمین‌های دارای کاربری مسکونی (با ارزش بیش از سیصد میلیارد ریال مازاد بر این مبلغ) و زمین‌های فاقد اعیانی دارای کاربری اداری و تجاری و واحدهای مسکونی (با ارزش بیش از ۵۰۰ میلیارد ریال، مازاد بر این مبلغ) و...
۹		خ	نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده موضوع ماده ۷ معادل ده درصد و...
۱۰		د	در تبصره (۷) ماده (۱۰۵) و تبصره ماده (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ بعد از عبارت «ده درصد (۱۰٪)» عبارت «مازاد بر سی‌وپنج درصد (۳۵٪)» اضافه می‌شود. معافیت ناظر به مواد مذکور صرفاً نسبت به درآمد مشمول مالیات ابرازی برای عملکرد سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ است.
۱۱		ز	سقف مالیات معافیت مالیات حقوق و نرخ مالیات بر مجموع درآمد حقوق اشخاص حقیقی و... و محاسبه تعیین مالیات متعلق از طریق سامانه سازمان مالیاتی و...
۱۲		ژ	نرخ استرداد مالیات و عوارض ارزش‌افزوده کالاهای موضوع بند «الف» ماده (۲۶) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده که به‌عنوان ماده اولیه اصلی تولید به‌کار برده می‌شود، براساس نرخ مالیات و عوارض ارزش‌افزوده کالای تولیدی آن واحد محاسبه می‌گردد.
۱۳		ش	هرگونه منافع حاصل از نگهداری وجوه اشخاص در اتاق‌های پایاپای در بازار سرمایه به‌عنوان درآمد در صورت‌های مالی ثبت و مشمول مالیات بر درآمد می‌شود.
۱۴		ض	در سال ۱۴۰۴، نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی به‌استثنای کالاهای موضوع بند «خ» تبصره (۲) این قانون که بر مبنای نرخ ترجیحی واحد محاسبه می‌شود براساس میانگین نرخ ارز مرکز مبادله طلا و ارز در اسفندماه ۱۴۰۳ می‌باشد.
۱۵		ط	بند «پ» ماده (۱۰) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده (الحاقی به‌موجب بند «ب» ماده (۲۱) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها)، مشمول کالاهای معاف از مالیات بر ارزش‌افزوده نمی‌شود.
۱۶		غ	ماده (۲) قانون تسهیل تکالیف مؤدیان جهت اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۴۰۲/۸/۲۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی در سال ۱۴۰۴ جاری بوده و جریمه‌های موضوع جزء (۳) بند «ب» ماده (۲۶) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده را نیز شامل می‌شود. همچنین در ماده (۳) قانون مذکور عبارت «تا پایان سال ۱۴۰۳» به عبارت «تا پایان آذرماه سال ۱۴۰۴» و در ماده (۴) عبارت «تا پایان سال ۱۴۰۳» به عبارت «تا پایان سال ۱۴۰۴» تغییر می‌یابد.

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
۱۷		ف	آن بخش از کالاها و خدمات شرکت‌های ایرانی طرف قرارداد با شرکت‌های خارجی که کالاها و خدمات مورد نیاز شرکت‌های پیمانکاری خارجی را در طرح‌های مورد تعهد طرف خارجی، تأمین می‌نمایند با تأیید شورای اقتصاد مشمول تبصره (۳) ماده (۱۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند. {معافیت صادرات خدمات}
۱۸		ک	در راستای تحقق سیاست‌های حمایت از تولید، نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط در فعالیت‌های تولیدی در سال ۱۴۰۳ پنج واحد درصد کاهش می‌یابد. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها و بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور می‌باشد.
۱۹		و	سود ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مشترک ایران- ونزوئلا از سال ۱۴۰۰ به بعد مشمول مالیات با نرخ صفر است.
۲۰		ه	در راستای تحقق ماده (۱۸) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب ۱۴۰۰/۷/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، اشخاص حقیقی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم با رعایت شرایط مذکور در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به ازای فرزند سوم و بیشتر که از آبان سال ۱۴۰۰ به بعد متولد شده‌اند به ازای هر فرزند مشمول پانزده درصد (۱۵٪) افزایش در تخفیف مالیاتی می‌شوند.
	۲		تأمین مالی داخلی و خارجی
۲۱		ت	اوراق مالی اسلامی دولت و کارمزد تعهد پذیرهنویسی و کارمزد معامله‌گران اولیه اوراق مالی اسلامی دولت و شهرداری‌ها (منتشرشده در سال ۱۴۰۴) مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این تبصره، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسطه، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌شود. انتشار تمامی انواع اوراق مالی اسلامی دولت اعم از اسناد خزانه اسلامی و اوراق مابجه عام مشمول حکم ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ است. اوراق مالی اسلامی منتشره شهرداری‌ها نیز مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران است.

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
۲۲		ث	مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیرنقدی (تحویل به طلبکاران) منتشرشده در سال ۱۴۰۴، برای تمامی دستگاه‌های اجرائی ازجمله دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور است.
۲۳		ژ	دستگاه‌های اجرائی ازجمله شرکت‌های تابعه وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت مانند شرکت ملی نفت، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت تابعه ذی‌ربط وزارت نفت در امور گاز مکلفند برای جلوگیری از انباشت مطالبات دولت ناشی از عدم پرداخت بهای کالا و خدمات به اشخاص حقوقی در بخش غیردولتی نسبت به اعمال وجه التزام ناشی از عدم تأدیه بدهی به مأخذ نرخ سود مصوب هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای سپرده بلندمدت از زمان ایجاد بدهی اقدام کنند و... در مواردی که در قراردادهای سابق اعمال وجه التزام پیش‌بینی نشده و یا به نحوی دیگر پیش‌بینی شده و یا زمان اعمال آن به نحو دیگری تعیین شده باشد، حسب مورد براساس قانون یا قرارداد عمل خواهد شد.
۲۴		س	در اجرای بند الف ماده ۳۶ و ۴۲ قانون تأمین مالی تولید، امکان تهاتر مطالبات قطعی اشخاص مصرح در قانون از دولت ازجمله سازمان تأمین اجتماعی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، شرکت‌های طلبکار بابت یارانه کود اوره و شرکت‌های تولیدکننده برق و... با خرید دارایی‌های مذکور و...
۲۵		ع-۲	امکان تسویه مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و عمومی غیردولتی از طریق نقد، اسناد خزانه و... و تهاتر با اموال و بدهی آن‌ها ازجمله بدهی‌های مالیاتی و عوارض قانونی و...
۲۶		غ-۲	کلیه صندوق‌های سرمایه‌گذاری اوراق بهادار با درآمد ثابت، مجازند حداکثر پنج درصد (۵٪) از کل دارایی‌های صندوق را به خرید گواهی سپرده کالایی بخش کشاورزی ذیل مقررات بازار سرمایه اختصاص دهند. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، زیرساخت‌های مقرراتی لازم برای اجرای آن را فراهم نماید.

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
	۳		نفت و روابط مالی آن با دولت و هدفمندسازی یارانه‌ها
۲۷		ب-۱-۴	روش محاسبه نرخ خوراک و سوخت گاز طبیعی به صنایع در سال ۱۴۰۴ مشابه سال ۱۴۰۳ می‌باشد. برای معوقات گازبها ناشی از پرداخت پس از موعد به هر دلیل، مشابه نرخ جریمه ماده (۱۹۰) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ محاسبه و از بدهکاران اخذ می‌گردد.
۲۸		ت-۲	وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی‌ربط در امور پالایش و پخش مکلف است ظرف چهار ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان انتقال سهمیه سوخت از کارت سوخت به کارت بانکی صاحبان خودرو را فراهم نماید.
۲۹		ج	وصول بدهی شرکت‌های پالایش نفت در فرآیند فروش خوراک به آن‌ها و خرید فرآورده‌های نفتی از آن‌ها، از طریق اعتبارات اسنادی دریافتی بند «ج» این تبصره مجاز است. پرداخت طلب شرکت‌های پالایش نفت در فرآیند فروش خوراک به آن‌ها و خرید فرآورده‌های نفتی از آن‌ها از طریق صدور مجوز صادرات فرآورده‌های اصلی توسط این شرکت‌ها براساس دستورالعملی است که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد و
	۴		شرکت‌های دولتی
۳۰		ب	شرکت‌های دولتی که در فهرست واگذاری سال ۱۴۰۴ قرار دارند، مشمول حکم ماده (۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) می‌باشند. {واریز مالیات و سود سهام علی‌الحساب به صورت یک دوازدهم}
	۵		اعتبارات
۳۱		خ-۱	دولت مکلف است در راستای اجرای مواد (۲۶) و (۲۷) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت و افزایش درآمدهای مالیاتی و کاهش کسری تراز عملیاتی بودجه، ترتیبات قانونی لازم جهت ساماندهی معافیت‌های مالیاتی و کاهش معافیت‌های غیرضرور را تا پایان شهریورماه به عمل آورد.

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
۳۲		خ-۲	وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است صورت‌های مالی حسابرسی شده تمامی شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته و شرکت‌های مستلزم ذکر یا تصریح نام و شرکت‌ها و یا سازمان‌های توسعه‌ای، شرکت‌هایی که دولت یا شرکت‌های تابعه و ذی‌ربط مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سایر دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و سازمان‌های مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی کل کشور مستقیماً یا با یک یا دو واسطه بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام آن‌ها را در اختیار دارند و نیز شرکت‌هایی که دولت در آن‌ها سهامدار عمده نبوده اما انتخاب اکثر اعضای هیأت مدیره یا مدیرعامل براساس نظر دولت انجام می‌شود را به‌صورت عمومی در سامانه جامع اطلاع‌رسانی ناشران (کدال) منتشر کند. صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی ایران مشمول انتشار عمومی نخواهند بود.
	۱۰		مسکن و حمل و نقل
۳۳		ب	تسهیلات پرداختی شبکه بانکی در سال ۱۴۰۴ بابت احداث و نوسازی خوابگاه‌های دستگاه‌های مشمول ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به‌عنوان ایفای تعهدات قانون جهش تولید مسکن مصوب ۱۴۰۰/۵/۱۷ محسوب می‌شود.
۳۴		ج	... تسهیلات پرداختی شبکه بانکی بابت احداث منازل سازمانی فوق مشمول ایفای تعهدات قانون جهش تولید مسکن می‌گردد و...
	۱۴		برق و انرژی هسته‌ای
۳۵		پ	خرید برق از نیروگاه اتمی بوشهر براساس قیمت تمام شده حسابرسی شده صورت می‌گیرد و...
۳۶		چ	در اجرای ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به پرداخت بدهی قطعی و حسابرسی شده تا پایان سال ۱۴۰۳ به تولیدکنندگان برق بخش غیردولتی و همچنین پیمانکاران و تأمین‌کنندگان تجهیزات صنعت برق کشور با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت نیرو، ضمن رعایت مصوبه مولدسازی

خلاصه مطالب مهم مالی و مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۴

ردیف	تبصره	بند	خلاصه متن قانون
			دارایی‌های دولت مورخ ۱۳۹۹/۹/۴ شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا از طریق واگذاری اموال و دارایی‌های (غیرمنقول) دولت (به‌استثنای شرکت‌های تابعه وزارت نیرو) با رعایت اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی و انتشار اسناد خزانه اسلامی تا سقف ششصد هزار میلیارد ریال به طلبکاران مذکور توسط شرکت دولتی، با تضمین دولت به‌عنوان رکن ضامن، اقدام نماید. به میزان بدهی پرداخت شده از محل این تبصره، از میزان بدهی دولت به شرکت توانیر بابت مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده برق موضوع ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق کاسته می‌شود.
	۱۶		سلامت
۳۷		ت	نرخ عوارض کالاهای آسیب‌رسان موضوع ماده ۴۸ قانون الحاقی ۲، حداقل دو درصد و حداکثر ۱۰ درصد تعیین می‌گردد و ...
	۱۷		نظام اداری
۳۸		ت	آیین‌نامه‌های اجرائی مورد نیاز این قانون در مواردی که مدت خاصی پیش‌بینی نشده است حداکثر ظرف دو ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. در مواردی که دستگاه‌های اجرائی موظف به تهیه و ابلاغ آیین‌نامه اجرائی، دستورالعمل و سایر موارد شده‌اند ولی مدت خاصی پیش‌بینی نشده است، حداکثر مهلت قانونی تهیه، تصویب و ابلاغ آن، دو ماه می‌باشد.
۳۹		ث	اجرای احکام مندرج در این قانون مربوط به سال ۱۴۰۴ است و به استناد بند «پ» ماده (۱۲۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی جهت اجرای این قانون تنفیذ می‌گردد. همچنین دولت موظف است ظرف شش ماه از زمان ابلاغ این قانون، برای تعیین تکلیف قانون آزمایشی مزبور، اقدام قانونی به عمل آورد.